

V Bruseli 19. februára 2026
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2022/0344(COD)

14144/1/25
REV 1 ADD 1

ENV 1039
CLIMA 445
AGRI 499
FORETS 89
ENER 534
TRANS 474
CODEC 1560
PARLNAT

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, smernica 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality a smernica 2008/105/ES o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky

- odôvodnené stanovisko Rady
- prijaté Radou 17. februára 2026

I. ÚVOD

1. Komisia prijala 22. júna 2022 návrh smernice, ktorou sa mení smernica 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, smernica 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality a smernica 2008/105/ES o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky¹.
2. Konzultácie s Výborom regiónov a Hospodárskym a sociálnym výborom sa konali 24. januára 2023. Hospodársky a sociálny výbor zaujal k návrhu stanovisko 22. februára 2023.²
3. COREPER prijal 19. júna 2024 mandát na rokovania s Európskym parlamentom³.
4. Európsky parlament prijal svoju pozíciu v prvom čítaní 24. apríla 2024, pričom 452 poslancov bolo za, 43 proti a 83 sa hlasovania zdržalo⁴.
5. Uskutočnili sa štyri trialógy, a to 28. januára, 20. mája, 17. júna 2025 a 23. septembra 2025. Predsedníctvo navrhlo Coreperu na zasadnutiach 14. mája, 13. júna a 17. septembra 2025 revidované mandáty. Okrem politických trialógov sa konalo 34 technických zasadnutí.

¹ 14265/22 + ADD 1 – 3.

² Ú. v. EÚ C 146, 27.4.2023, s. 41 – 45.

³ 11383/24.

⁴ 10562/24.

6. Výbor stálych predstaviteľov 8. októbra 2025 vykonal analýzu znenia s cieľom dosiahnuť dohodu a schválil konečný kompromis vyplývajúci z trialógov⁵. Schválené znenie sa rozoslalo ako príloha k dokumentu 13706/25.
7. Výbor Európskeho parlamentu ENVI schválil znenie 21. októbra 2025. Následne v ten istý deň predseda výboru ENVI zaslal predsedovi Výboru stálych predstaviteľov list, v ktorom uviedol, že pod podmienkou overenia právnikmi lingvistami odporučí výboru ENVI a plénu, aby prijali pozíciu Rady bez pozmeňujúcich návrhov.

II. CIEĽ

8. V roku 2019 Komisia vykonala hodnotenie kontroly vhodnosti právnych predpisov EÚ o vode, ktoré sa týkalo rámcovej smernice o vode, smernice o environmentálnych normách kvality, smernice o podzemných vodách a smernice o povodniach⁶. V tejto kontrole vhodnosti sa konštatuje, že hoci právne predpisy do veľkej miery spĺňajú svoj účel, existuje priestor na zlepšenie v súvislosti s riešením chemického znečistenia.
9. Cieľom tohto návrhu, ktorým sa mení rámcová smernica o vode, smernica o podzemných vodách a smernica o ENK, je aktualizovať prílohy k týmto smerniciam obsahujúce zoznamy znečisťujúcich látok a normy kvality, zlepšiť monitorovanie chemických zmesí, zefektívniť budúce aktualizácie na základe vedeckých zistení, zlepšiť prístup k údajom, ich transparentnosť a opakované použitie a stanoviť nové normy pre látky, ktoré začínajú vzbudzovať obavy.

⁵ 13321/25.

⁶ 15101/19 + ADD 1.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

10. Parlament a Rada viedli rokovania na základe návrhu Komisie s cieľom uzavrieť dohodu v štádiu pozície Rady v prvom čítaní. Znenie návrhu pozície Rady v plnej miere odzrkadľuje kompromis, ktorý dosiahli obaja spoluzákonodarcovia.
11. Na uľahčenie rokovaní boli politické otázky zoskupené do piatich blokov: a) kontrolné zoznamy, b) monitorovanie, c) podávanie správ, d) látky a e) horizontálne otázky. Dohoda dosiahnutá na trialógu 23. septembra 2025, ktorá sa premietla do pozície Rady v prvom čítaní, obsahuje tieto **kľúčové politické otázky**:

a) Blok kontrolných zoznamov

12. Kontrolné zoznamy podzemných aj povrchových vôd sa majú stanoviť vykonávacím aktom do dvoch rokov a následne sa majú každé tri roky revidovať. Členské štáty majú monitorovať každú látku alebo skupinu látok v zozname sledovaných látok na vybraných reprezentatívnych monitorovacích staniciach počas obdobia 24 mesiacov. Obdobie monitorovania sa začne do šiestich mesiacov od zostavenia zoznamov sledovaných látok, ale odber vzoriek a analýza sa nemusia začať na začiatku tohto obdobia. Látky uvedené v zozname pre podzemné vody sa majú monitorovať aspoň raz ročne. Látky uvedené v zozname pre povrchové vody by sa mali monitorovať aspoň dvakrát ročne a v prípade bioty a sedimentov aspoň raz ročne.

13. **Zoznamy sú obmedzené** na maximálne päť látok alebo skupín látok pre podzemné vody a desať látok alebo skupín látok pre povrchové vody. Mikroplasty a ukazovatele antimikrobiálnej rezistencie sa zaradia do zoznamu, len ak budú k dispozícii spoľahlivé metódy odberu vzoriek a analýzy. Komisia má za úlohu vypracovať takéto metódy do 18 mesiacov.
14. Agentúra ECHA má vypracovať vedecké správy s cieľom pomôcť Komisii pri výbere látok na zaradenie do zoznamu sledovaných látok, pričom zohľadní širokú škálu vedeckých informácií vrátane odporúčaní zo spoločnej stratégie vykonávania podľa rámcovej smernice o vode.

b) Blok monitorovania

15. Pokiaľ ide o **frekvenciu monitorovania** látok, ktoré sa správajú ako všadeprítomné perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT), členské štáty môžu monitorovať tieto látky menej intenzívne, ako sa vyžaduje v prípade prioritných látok, ale takéto monitorovanie by sa malo uskutočňovať aspoň každé tri roky, pokiaľ použitie alebo emisia látky alebo technické poznatky a odborný posudok neodôvodňujú iný interval.
16. Pokiaľ ide o **sezónne výkyvy** v monitorovaní, členské štáty majú pri plánovaní svojho monitorovania zväziť vrcholy používania látok. Počíta sa aj s dobrovoľnou podporou digitalizácie monitorovania.

17. **Monitorovanie založené na účinkoch** je povinné pre estrogénové látky v povrchových vodách počas dvojiročného obdobia, aby Komisia mohla zbierať údaje. Komisia stanoví technické špecifikácie tohto monitorovania prostredníctvom vykonávacieho aktu. S cieľom zaručiť, aby mali členské štáty dostatok času na prípravu, je počet monitorovacích miest obmedzený a údaje zozbierané prostredníctvom tejto metódy sú vylúčené z posúdenia stavu na konci šesťročného cyklu, v ktorom sa toto dvojiročné monitorovanie bude vykonávať.
18. Pokiaľ ide o spoločné monitorovacie zariadenie, do rámcovej smernice o vode je zahrnuté ustanovenie, ktoré sa riadi odstupňovaným prístupom, t. j. najprv má Komisia posúdiť uskutočniteľnosť a potom možné zriadenie tohto zariadenia. Využívanie tohto zariadenia členskými štátmi je dobrovoľné.

c) Blok podávania správ

19. Pokiaľ ide o podávanie správ, pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje tieto prvky:
- podávanie správ o stave sa bude naďalej uskutočňovať v rámci šesťročných plánov manažmentu povodia,
 - existujúce ustanovenie o predbežnej správe o programe opatrení sa vypúšťa,
 - údaje z monitorovania týkajúce sa biologických prvkov kvality v povrchových vodách sa majú nahlasovať každé 3 roky,
 - údaje z monitorovania týkajúce sa chemických prvkov kvality v povrchových a podzemných vodách sa majú nahlasovať každé dva roky. Členské štáty sa nabádajú, aby ich na dobrovoľnom základe nahlasovali každoročne,
 - nové nahlasovacie povinnosti by sa mali plne zosúladiť s existujúcimi mechanizmami elektronického poskytovania údajov,
 - členské štáty môžu poskytnúť dodatočné mapy s informáciami o stave.

d) Blok látok

20. Pokiaľ ide o **látky**, pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje tieto hlavné prvky:

- Pokiaľ ide o **PFAS**: Súčet PFAS pre podzemné vody je zosúladený so smernicou o pitnej vode, v ktorej sa stanovuje norma kvality pre súčet 20 PFAS. Zosúladenie so smernicou o pitnej vode je dynamické a všetky aktualizácie vykonané pri pitnej vode sa automaticky budú uplatňovať na podzemnú vodu. Okrem toho sa pre podzemné vody zahrnula norma kvality pre súčet 4 PFAS, o ktorých sa zistilo, že predstavujú významné riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie, čím sa zohľadnili nové vedecké poznatky a lepšie chápanie škodlivosti týchto látok. V prípade povrchovej vody sa do súčtu 24 PFAS pridala kyselina trifluóroctová (TFA). Pri ďalšom preskúmaní týkajúcom sa podzemnej aj povrchovej vody má Komisia zvážiť, či by TFA mala mať vlastnú samostatnú normu kvality alebo či by mala byť naďalej súčasťou súčtu PFAS. Komisia by mala zvážiť aj stanovenie noriem kvality pre PFAS spolu.
- Pokiaľ ide o **pesticídy**: V prípade podzemnej vody sa zjednodušuje norma kvality pre nerelevantné metabolity pesticídov. Komisia má okrem toho prostredníctvom vykonávacieho aktu stanoviť zoznam známych metabolitov pesticídov, pričom uvedie, či sú relevantné alebo nie. Tento zoznam by sa mal prijať do 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice a mal by sa následne aktualizovať v súlade s cyklom plánov manažmentu povodia. V prípade povrchových vôd sa celková environmentálna norma kvality (ENK) pre pesticídy, ktorú pôvodne navrhla Komisia, nahrádza ENK pre súčet pesticídov, ktoré sú už zahrnuté v zozname prioritných látok, ktoré sa majú monitorovať (okrem štyroch pesticídov, ktoré sa majú monitorovať v biote alebo sedimente a glyfozátu), s hodnotou 0,2 µg/l pre sladkú vodu.

- Pokiaľ ide o **bisfenoly**: Bisfenol-A je označený ako prioritná nebezpečná látka, a preto bol doplnený do zoznamu látok v prílohe I k smernici o environmentálnych normách kvality.
- Pokiaľ ide o **vyradenie látok**: Atrazín je vyradený.
- Pokiaľ ide o **súčty a hodnoty spolu**, v smernici o podzemných vodách sa opätovne zavádza príloha V obsahujúca „látky, ktoré sa preskúmajú“, v ktorej sa uvádzajú súčty vybraných liekov podľa spôsobu účinku a súčet bisfenolov, ktoré sa majú zväžiť pri ďalšom preskúmaní. Podobne sa do smernice o environmentálnych normách kvality dopĺňa nová príloha III obsahujúca „látky, ktoré sa preskúmajú“, v ktorej sa uvádza súčet bisfenolov, súčet vybraných pesticídov podľa spôsobu účinku a súčet vybraných liekov podľa spôsobu účinku, ktoré sa majú zväžiť pri ďalšom preskúmaní. Pri ďalšom preskúmaní by Komisia mala zväžiť aj stanovenie ENK v povrchových vodách pre pesticídy spolu, lieky spolu a bisfenoly spolu a stanovenie NK v podzemných vodách pre lieky spolu a bisfenoly spolu, ktoré by boli doplnené vhodnými metódami monitorovania, hoci nová príloha III a príloha V takéto metódy neuvádzajú.

e) **Blok horizontálnych otázok: vymedzenia pojmov, opatrenia pri zdroji; cezhraničná spolupráca; ekosystémy podzemných vôd; nezhoršovanie stavu a súvisiace výnimky; rozšírená zodpovednosť výrobcu; prístup k spravodlivosti; lehoty, dosahovanie súladu, transpozícia a preskúmanie**

21. Pokiaľ ide o **vymedzenia pojmov**, „prioritné látky“ aj „prioritné rizikové látky“ boli prispôsobené opätovnému zavedeniu článku 16. Vo vymedzení pojmu „znečisťujúce látky špecifické pre povodie“ sa špecifikovalo, že takéto znečisťujúce látky sa neidentifikujú alebo sa prestali identifikovať ako prioritné látky, ale ako látky vypúšťané alebo ukladané vo významných množstvách v povodí alebo čiastkovom povodí na území daného členského štátu. V pozícii Rady v prvom čítaní sa tiež dopĺňajú dve nové vymedzenia pojmov, a to „spúšťačia hodnota založená na účinkoch“ a „zhoršenie stavu vodného útvaru“, aby sa zohľadnili príslušné nové ustanovenia zavedené v rámcovej smernici o vode, a dopĺňa sa vymedzenie pojmu „voda určená na ľudskú spotrebu“ s cieľom zosúladiť ju so smernicou o pitnej vode.

22. Pokiaľ ide o **opatrenia pri zdroji**, od členských štátov sa vyžaduje, aby pri príprave svojho programu opatrení najprv zväžili opatrenia na kontrolu pri zdroji v súlade s príslušnými odvetvovými právnymi predpismi Únie a potom v prípade potreby opatrenia na zníženie rizika vyplývajúceho z existujúceho znečistenia. Súvisí to aj s opätovným zavedením článku 16 a s požiadavkou, aby Komisia predložila návrhy na kontroly s cieľom dosiahnuť zastavenie alebo postupné ukončenie vypúšťania, emisií a únikov prioritných rizikových látok do 20 rokov od určenia týchto látok za prioritné rizikové látky.
23. Pokiaľ ide o ustanovenia o **cezhraničnej spolupráci**, zjednodušili sa. V texte sa takisto spresňuje, že ak členský štát čelí výnimočným okolnostiam, najmä extrémnym povodňam, dlhotrvajúcim suchám alebo závažným incidentom spojeným so znečistením, musí okrem informovania ostatných postihnutých členských štátov a medzinárodných koordinačných orgánov povodí informovať aj Komisiu.
24. V súvislosti s **ekosystémami podzemných vôd** sa uznáva potreba získať viac poznatkov o prítomnosti, význame a citlivosti ekosystémov podzemných vôd, aby sa zabezpečila ich ochrana v budúcnosti. Komisia by mala v rámci vykonávacej stratégie spolupracovať s členskými štátmi na vývoji metodiky identifikácie prítomnosti ekosystémov podzemných vôd. Keď bude k dispozícii spoľahlivá metodika, členské štáty budú posudzovať prítomnosť ekosystémov podzemných vôd v útvaroch podzemných vôd, ktorých vlastnosti by mohli podporovať ich existenciu. Ak sa prítomnosť overí, členské štáty by mali stanoviť prísnejšie normy na ochranu týchto ekosystémov, pokiaľ normy, ktoré boli predtým stanovené na ochranu ľudského zdravia, ešte nie sú dostatočne prísne.
25. Zavádza sa vymedzenie pojmu **zhoršenie**, ktoré zodpovedá existujúcej judikatúre, ako aj dve **d'alsie výnimky** podľa článku 4 rámcovej smernice o vode, na základe ktorých sa dočasné zhoršenie a zhoršenie v dôsledku premiestnenia nebude považovať za porušenie rámcovej smernice o vode. Tieto výnimky obsahujú určité záruky, aby sa zabezpečilo, že ciele rámcovej smernice o vode nebudú ohrozené, najmä pokiaľ ide o pitnú vodu.

26. V súvislosti s **rozšírenou zodpovednosťou výrobcu** má Komisia do troch rokov od nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice vypracovať správu s cieľom vyhodnotiť najmä uskutočniteľnosť uloženia povinnosti výrobcom, ktorí uvádzajú výrobky obsahujúce prioritné látky a prioritné rizikové látky na trh EÚ, prispievať na náklady na monitorovacie programy zriadené v súlade s rámcovou smernicou o vode.
27. Pokiaľ ide o **prístup k spravodlivosti**, do rámcovej smernice o vode sa vkladajú nové odôvodnenia a nový článok.
28. Pokiaľ ide o **lehoty a dosahovanie súladu**, v pozícii Rady v prvom čítaní sa pre členské štáty zavádza značná flexibilita s tzv. **doložkou primeranosti**, a to takto:
- dosahovanie dobrého chemického stavu podzemných vôd v súvislosti s novozavedenými látkami možno predĺžiť do roku 2039 a za určitých okolností na jednu ďalšiu aktualizáciu plánu manažmentu povodia, t. j. do roku 2045,
 - v prípade povrchových vôd sa pre novozavedené prioritné látky navrhujú rovnaké predĺženia a dosahovanie súladu prioritných látok s revidovanými ENK možno predĺžiť do roku 2033 s možnosťou ďalšieho predĺženia do roku 2039,
 - v prípade podzemnej aj povrchovej vody môžu členské štáty uplatniť predĺženie lehôt nad rámec jedného cyklu v prípadoch, keď sú prírodné podmienky také, že ciele sa nedajú dosiahnuť v tomto období,

- pokiaľ ide o prahové hodnoty a znečisťujúce látky špecifické pre povodie s ENK stanovenými buď na úrovni EÚ, alebo na vnútroštátnej úrovni, členské štáty majú dosiahnuť dobrý chemický stav podzemných vôd a povrchových vôd do konca plánu manažmentu povodia nasledujúceho po období, v ktorom boli hodnoty alebo ENK stanovené, s možným predĺžením o jednu ďalšiu aktualizáciu plánu manažmentu povodia,
- zavádza sa predbežný program opatrení pre novo identifikované látky v podzemných a povrchových vodách, ktorý kopíruje prístup prijatý pre novo identifikované látky v povrchových vodách v revízii smernice o ENK z roku 2013,
- dátum transpozície je stanovený na 21. decembra 2027, aby sa zabezpečilo, že požiadavky týkajúce sa revidovaných noriem možno zohľadniť vo štvrtom pláne manažmentu povodia.

29. **Prílohy**, v ktorých sa uvádzajú znečisťujúce látky, sa budú aktualizovať každých šesť rokov. Tento cyklus bude rovnaký pre uverejňovanie správ Európskej chemickej agentúry (ECHA) s výnimkou prvej správy ECHA, ktorá sa má uverejniť po štyroch rokoch. Opätovne sa zavádzajú články 16 a 17 rámcovej smernice o vode, čím sa zabezpečí, že prílohy sa budú revidovať prostredníctvom riadneho legislatívneho postupu.

IV. **ZÁVER**

30. Do pozície Rady v prvom čítaní k tejto pozmeňujúcej smernici sa premietol kompromis, ktorý sa za pomoci Komisie dosiahol na rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom. Navrhovanými úpravami existujúcich smerníc sa po prijatí vyriešia nedostatky zistené v hodnotení REFIT a zvýši sa úroveň ochrany životného prostredia a ľudského zdravia pred nepriaznivými účinkami chemického znečistenia.